

[Albrechtsen]

Folketinget har jo flere gange fastslået, at Danmark skal arbejde for et forbud mod førstebrug af atomvåben. Vi ved, at ikke alene kan vi i en krigsoptrappingsituation risikere, at a-våbnene i Slesvig-Holsten overdrages til den danske chef for enhedskommandoen, men efter NATOs nye atomretningslinjer kan der også blive tale om, både at disse atomvåben bruges tidligt i en krig, og at de bruges som politisk signal. Det vil sige, at vi end ikke kan være sikre på, at man vil vente med at bruge disse våben indtil en situation, hvor man står med ryggen mod muren. Man vil tværtimod bruge dem tidligt som et politisk signal. NATOs atomretningslinjer indebærer tidlig førstestegsbrug af atomvåben.

Atomvåbnene i Slesvig-Holsten, i Meyn f.eks., har naturligvis skabt meget betydelig bekymring hos mange mennesker både nord og syd for grænsen, ikke mindst i det danske mindretalsparti, Sydslesvigsk Vælgerforening, og f.eks. har der for nylig været afholdt en konference i Åbenrå – det var den 28. september – hvor der mødte 200–300 mennesker frem for at få noget at vide om disse depoter og diskutere, hvad der skal gøres ved det.

En af de ting, der har skabt utrygheden, er naturligvis, at myndighederne, dvs. både de amerikanske, de vesttyske og de danske – og også ministeren her i dag – konsekvent nægter at give befolkningen ordentlig besked om, hvad det er for våben, der gemmes i disse depoter.

At depoterne er fulde af atomvåben – måske endog kemiske våben – og granater, der kan omdannes til neutronvåben, er der ikke meget tvivl om. Opbygningen af sådanne depoter med en yderste kreds af vesttyske soldater og en inderkerne bevogtet af særlige amerikanske soldater efterlader ingen tvivl om, hvad anlæggene går ud på. Hvis det var et depot til opbevaring af geværer, ville der ikke være en sådan bevogtning. Man vil jo også vide fra konkrete danske tilfælde, at der ikke er en helt tilsvarende bevogtning på de danske våbendepoter.

Ingen ønsker at være nabo til et atombombelager. I tilfælde af krig er det naturligvis den visse død at være nabo til et sådant. Disse lagre ville omgående blive angrebet; det går jeg ud fra at ministeren kan bekræfte. Men også i en krisesituation vil det være alvorligt, for da vil det betyde voldsomme indskrænkninger i de demokratiske rettigheder,

f.eks. også internering af fredsfolk i hele området, også nord for grænsen. Vi ved jo, at NATOs kriseplaner indbefatter sådanne interneringer og naturligvis i særlig grad i nærheden af militære anlæg, som indeholder atomvåben.

Allerede i fredstid kan det føre til problemer, nemlig på grund af risikoen for ulykker. Vi har ikke fuldt ud kendskab til, hvor stor denne risiko er. Problemet er jo netop, at myndighederne nægter at informere beboerne og nægter at lave beredskabsplaner for det tilfælde, at en ulykke skulle ske.

Ministeren har i dag svaret i en endnu kortere form, end han har for vane. Hans svar bliver kortere og kortere og mere og mere indholdstomme, alt efter som han sidder længere og længere i ministerstolen. Man kan håbe, at de to tidspunkter, da han ikke længere er minister, og da hans svar når ned til at være mindre end et minut, kommer til at falde sammen. Og der er ikke ret lang tid til, at de to linjer mødes. Det er det eneste optimistiske, man kan sige i forbindelse med udviklingen i ministerens svar.

Om de få punkter, som ministeren dog forsøgte sig med, sagde han for det første, at han ikke kunne oplyse, om der var atomvåben syd for grænsen. Det har jeg kommenteret.

Så sagde ministeren, at der ikke er særlige regler for tildeling af disse atomvåben. Hvad betyder det så? Ja, det betyder, at disse atomvåben kan tildeles enhedskommandoen efter de sædvanlige regler, som gælder for tildeling af atomvåben til NATO generelt, og det betyder, at det danske Folketing ikke har garanti for, at det bliver spurgt om dette forhold specielt.

Det er muligt, at værtslandet Vesttyskland har krav på en særlig orientering. Det kan ministeren muligvis oplyse og også, hvilke muligheder det kunne give for Danmark, hvis Vesttyskland har krav på en vis orientering i en sådan situation. Det er jeg ikke klar over, så dybt et kendskab har jeg ikke til disse NATO-procedurer, som jo mestendels er hemmelige, men for den danske regering og det danske Folketing indebærer det et stort hul i kontrollen.

Det samme gælder de retningslinjer for brug af atomvåben, som ministeren henviste til, og som vi jo har dokumenteret ikke giver nogen af staterne i NATO, som ikke har